

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UKA2022/Imm. 131
Oktobarip 25-at 2022

Uunga siunnersuut:

Maannakkut angajoqqaajunissamut piginnaasanik misissuisarnerni Kalaallit angajoqqaajusut kulturikkut oqaatsitigullu allaaqutit ilumut naammaginatsumik isiginiarneqartarnersut aammalu angajoqqaatut piginnaasanik nalilersuisarnermut kulturikkut qanimut periutsinik ineriartortitsisoqarsinnaaneraniq periarfissaqarnersoq ersarissaasoqarnissaa anguniarlugu Naalakkersuisut Rigsmyndighed attaveqarfissagaa pillugu Inatsisartut aalajangiiffigissassaattut siunnersuut. (Inatsisartunut Ilaasortaq Anna Wangenheim, Demokraatit)

Oqaaseqaat:

Meeqqat kalaallinik angajoqqaallit, Danmarkimi najugaqartut, meeqqat danskinik angajoqqaalinnut sanilliullugit akulikinnerujussuarmik angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartartut ilisimaneqarpoq.

Pissutsillu tamaanneri pillugit 2021-mi misissuititsisoqarpoq.

Misissuisoqarneranut VIVE (Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd) ingerlatsisuuvoq – misissuinerullu inerniliussai nalunaarummi 2022-mi Majip qaammataagaa saqqummiunneqarlutik.

Misissuinerup paasinarsisippaa ilaqutariit sagsbehandlerillu akornamminni suleqatigiinnerat tamatigut pitsaasumik ingerlanneqartarsimangitsoq.

Angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqartarnerinut suliat ilaatigut paaseqatigiiffiunngitsumik, kukkuluttoorfiusumik, immikkoortitsinerit – siorasaarinerlu allaat atorlugit – suliat ingerlanneqartarsimasimasut oqaatigineqarpoq.

Siunnersuuteqartup nammineerluni aamma eqqaavaa Mentor Immmanuel

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

tunngasoq. Tassanilu qaqilersorneqartut oqariartuutigineqartullu pillugit ernumassuteqarnera ilaliinnarsinnaavarput.

Uppernarsarneqarpoq kulturikkut assigiingiffiit oqaatsitigullu aporfeqarnerit, paasinnittaatsikkut isiginnittaatsikkullu pissutsit – kiisalu tunngaviit allat aamma peqqutaallutik – meeqqat pineqartut pillugit suliat – paaseqatigiiffiunngitsumik isumaqatigiiffiunngitsumillu arlalitsigut ingerlanneqartarsimasut. Assigiinngissitsinerit pisarsimasut soorunami akuersaarneqarsinnaanngillat.

Naalakkersuisut danskit naalakkersuisorisimasaasa ilaannik siornatigut ataatsimeeqateqarsimallutik oqariartuuteqarput.

Pissutsillu tamakku pillugit – siunissamilu taamaaginnannginnissaat qulakkeerumallugu – Naalakkersuisut iliuuseqaqquneqarput. Iliuuseqartoqarnissaanullu noqqaaneq Inuit Ataqatigiinniit taperserparput.

Maluginiarparpullu iliuuseqartoqarnissaannut atatillugu Naalakkersuisut aamma allannguutissatut siunnersuuteqarmata. Isumaqarpugut piaartumik iluarsiisoqarnissaa eqqarsaatigalugu – naalakkersuisut siunnersuutaat aqqutissaasoq.

Kisianni suli sukumiinerusumik – ilaatigullu misissuinermi qulaajarneqartut suli annertunerusumik – ataatsimiitsitaliami susassaqartumi sammineqarnissaat pisussusissamisoorluinnartuusoq aamma isumaqarpugut.

Assigiinngissitsisarnerit – immikkoortitsisarsimanerillu nalaanneqartarsimasut pillugit – siunissamilu pissutsit taamaattut peqqittannginnissaat qulakkeerumallugit – inatsisitigut allatigullu illersugaanerulernissaat

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

angujumallugu Naalakkersuisut Naalagaaffiup Oqartussaasuinut saffiginnissuteqassasut suliakkerusuppagut.

Taassumunngalu atatillugu uku pingaarnertut eqqarsaatigivagut:

- Ilaqutariit siusissukkut ikorfartorneqarnikkut aqutissiuunneqarnissaallu ikiorserneqartalernissaat – pitsaaliuneq anersaaralugu – qitiutinneqarnerulissasoq, takussutissaqartarmat ullormiit ullormut arsaarinninneq – pitsaaliuneq ingerlanneqarsimanngitsorluunniit – pisarsimasoq.

- Oqaatsitigut kulturikkullu assigiinngissutsit eqqummaariffiqineqarnerulernissaat sulissutigineqassasoq - piginnaasanik misissuisarit matumani pingaarnertut eqqarsaatigalugit

- Nutserisoqartussaataaneq pisinnaatitaaffiuvoq – tamakkiisumilli atorneqarneq ajorluni. Tamanna tamakkiisumik atorneqartalernissaa sulissutigineqassasoq.

- Suliat pineqartut pillugit nakkutilliisussaataaneq annertunerujussuamik ingerlanneqartalernissaat sulissutigineqassasoq – tassuunakkut qulakkeerneqaqqullugu ilumut inatsisit tunngaviusut malillugit sulisoqartarnersoq. Tamatigummi tamanna pisarsimanngilaq, ilaannilu eqqoriaanerit atorlugit sulianik ingerlatsisoqartarsimasoq oqariartuutigineqartarmat.

- Angerlarsimaffiup avataanut inissiisoqarnermi – pineqartut kulturikkut, oqaatsitigut, ilaqutariittullu attaveqarnerit attatiinnarlumallugit periarfissarititaasut pitsaanerpaaffissaaniitsinneqarnissaat

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

qulakkeerniarneqassasoq – matumanilu immikkut ikorfartortit aamma
eqqarsaatigalugit.

- Tunngavissaqanngitsumik siorasaarinerillu atorlugit angerlarsimaffiup
avataanut inissiisoqartarsimaneranut pasitsaassaqarnermi suliat
misissuisorneqassaat kaammattuutigineqassasoq.

Qulaani qaqilersukkagut – allanik aamma ilaartorneqarsinnaapput. Kisianni
ataatsimiitsitaliami susassaqartumi pimoorullugit itisilerluarlugillu
ataatsimiitsitaliap suliaqarnissaa innersuussutigalugu – taama oqaaseqarluta
siunnersuutip ataatsimiitsitaliamut susassaqartumut
suliassanngortinneqarnissaa inassutigaarput.